

Începutul călătoriei: de la Ramses la Sucot (Exodul 12:37-42)

Această secțiune prezintă contextul în care evreii au plecat din țara Egiptului. Ea ne oferă câteva informații interesante referitoare la geografie, cronologie și la numărul celor care au părăsit Egiptul.

12:37. Copiii lui Israel au plecat din Ramses spre Sucot, în număr de aproape șase sute de mii de oameni care mergeau pe jos, în afară de copii.

Călătoria începe de la "Ramses", care era unul din orașele la a cărui construire au participat și evreii (vezi comentariul asupra versetului 1:11 pentru informații cu privire la localizarea sa). Prima oprire a fost la "Sucot". Unii cercetători afirmă că Sucot s-ar fi aflat pe locul unde astăzi găsim localitatea Tell el-Maskhuta.³¹ Numele Sucot, provenind probabil de la cuvântul egiptean *tkw* (Tjeku), a fost descoperit pe numeroase monumente de la Tell el-Maskhuta. Problema cu această identificare topografică este că Tell el-Maskhuta nu a fost urbanizat decât prin secolele al șaptelea și al șaselea î.d.Cr. E. L. Bleiberg a încercat să rezolve această problemă afirmând că Tjeku (Sucot) a fost inițial o regiune din zona Wadi Tumilat din Egipt, iar mai târziu numele s-a restrâns pentru Tell el-Maskhuta.³²

Numărul celor care au plecat din Egipt a fost de "șase sute de mii de oameni care mergeau pe jos, în afară de copii" (observați că nu apare cuvântul "femei" în original). Termenul pentru "oameni" separă grupul bărbaților de grupul format din femei, copii și persoane care nu puteau merge la luptă.³³ Din acest motiv, de cele mai multe ori, interpreții

biblici estimează că populația de evrei care a luat parte la exod a fost între 2.000.000 și 3.000.000 de persoane. În sprijinul validității acestor cifre este faptul că ele coincid cu informațiile pe care le primim în cartea Numeri despre populația din pustiu (vezi Numeri 1:46-47; 2:32; 26:51)³⁴ În plus, conform Exodului, capitolul 1, israeliții se aflau într-o perioadă de creștere numerică (vezi comentariul asupra versetelor 1:6-7).

Alții afirmă că cifrele sunt exagerate.³⁵ Unii insistă chiar că termenul pentru "mii" (ebraicul *'ēlēph*) înseamnă de fapt "clan", astfel că din Egipt au plecat șase sute de clanuri. *'Elēph* este folosit în felul acesta în Judecători 6:15. Alții afirmă că *'ēlēph* reprezintă o unitate militară formată din bărbați pregătiți pentru război.³⁶

12:38. O mulțime de oameni de tot soiul s-au suit împreună cu ei; aveau și turme însemnate de oi și boi.

Versetul începe prin a spune că "o mulțime de oameni de tot soiul s-au suit împreună cu ei". "Mulțime" este un cuvânt ebraic folosit pentru diferiți oameni care se alătură unui grup cărui nu-i aparțin în mod normal (vezi Ieremia 25:20; 50:37; Neemia 13:3). Multe traduceri în limba engleză folosesc cuvântul "străini". Ideea este că poporului lui Dumnezeu i s-au alăturat tot felul de oameni care nu făceau parte din poporul Israel. Poate că unii erau egipteni care au ajuns să creadă în cuvântul lui Dumnezeu și să se teamă de El (vezi Exodul 9:20-21).

Evreii au ieșit din Egipt cu "o turmă foarte grea". După cum am observat și mai devreme, cuvântul pentru greu (ebraicul *kābēd*) definește ceea ce a făcut Dumnezeu cu inima lui Faraon pe parcursul evenimentelor exodului. Așa cum Dumnezeu a făcut inima lui Faraon grea sau tare, tot așa el face ca israeliții să aibă bogății grele.

12:39. Cu plămădeala pe care o luaseră din Egipt și care nu se dospise încă au făcut turte fără aluat; căci fuseseră izgoniți de egipteni, fără să mai poată zăbovi și fără să-și ia merinde cu ei.

În prima parte a călătoriei, evreii s-au hrănit cu azimele pe care le-au copt. Motivele pentru care a fost necesar să recurgă la această hrană sunt două: în primul rând, "**n-au mai putut zăbovi / aștepta / întârzia**" în Egipt suficient de mult timp pentru ca pâinea lor să dospească. În al doilea rând, textul ne spune că "**nu și-au putut lua merinde cu ei**". Evreii nu erau pregătiți pentru o plecare atât de spontană.

12:40-41. Șederea copiilor lui Israel în Egipt a fost de patru sute treizeci de ani. Și, după patru sute treizeci de ani, tocmai în ziua aceea, toate oștile Domnului au ieșit din țara Egiptului.

Perioada de sclavie a lui Israel a fost de mai bine de patru sute de ani. Aceasta era împlinirea profeției făcute de Dumnezeu lui Avraam în Geneza 15:13, unde El spune: "Să știi hotărât că sămânța ta va fi străină într-o țară care nu va fi a ei; acolo va fi robită și o vor apăsa greu, timp de patru sute de ani". Discrepanța dintre cele două cifre poate fi explicată simplu prin faptul că cifra din Geneza este rotundă, având semnificația de minim, adică *cel puțin* patru sute de ani.³⁷ Astfel că cifra din versetele de față ar reprezenta numărul exact de ani cât a durat șederea lor în Egipt. Faptul că 430 de ani este cifra exactă este confirmat de versetul 41 care spune că evreii au plecat din Egipt "**tocmai în ziua aceea**".³⁸

Primul cuvânt din versetul 40 este "**șederea**". El derivă din verbul folosit mai târziu în versetul din original ("**au trăit**"). Această folosire a sa ca substantiv este unică, deoarece înseamnă "timpul de ședere" sau durata șederii.

12:42. Noaptea aceea trebuie prăznuită în cinstea Domnului, pentru că atunci i-a scos din țara Egiptului; noaptea aceea trebuie prăznuită în cinstea Domnului de toți copiii lui Israel și de urmașii lor.

Ultimul verset al acestei secțiuni începe prin a spune că Paștile

este "**o noapte ce trebuie prăznuită în cinstea Domnului**". În spatele ei se ascunde ideea că Dumnezeu Și-a protejat poporul. Este vorba de noapte, iar Dumnezeu lui Israel nu doarme, nici nu dormitează (Psalmul 121:4). El este susținătorul și ocrotitorul lui Israel.

Pe de altă parte, Faraon trebuie să se trezească în toiul nopții pentru a primi vestea urgiei (12:30). Zeul-soare Ra se află în ținutul de jos și nu poate veni în ajutorul poporului său. Unde sunt dumnezeii Egiptului?

Aplicație

Am auzit odată un pastor misionar baptist din zona Deltei fluviului Mississippi predicând din acest text. Titlul predicii a fost "Dumnezeu lucrează în schimbul de noapte!" Ideea predicii sale trebuie adoptată de biserica din ziua de azi - și această lecție este purtarea de grijă constantă, veșnică a lui Dumnezeu. El asigură dăinuirea universului, iar compasiunea și preocuparea Sa pentru poporul Său sunt nesfârșite și neîntrerupte. *Mărturisirea de Credință de la Westminster* vorbește direct despre această ultimă observație: "Așa cum providența lui Dumnezeu include, în general, toate creaturile, tot așa, într-o manieră mult mai specială, ea poartă de grijă Bisericii Sale și face toate lucrurile spre binele ei" (Capitolul V).

Ca popor al lui Dumnezeu, putem primi mângâiere din această doctrină: purtarea de grijă a lui Dumnezeu pentru Biserica Sa este neîntreruptă și veșnică. Ea nu are sfârșit.